

"עלית למרום שבית שבי" משה רבינו ניצח את המלאכים וקיבל את התורה בזכות נשמת שבי נוסריקון ש'מעון בן יוחאי

הראויים לכך, כמו שכתוב (תהלים כה-יד): "סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם".

וזוהו שאמר הקב"ה "הנני ממטיר לכם לחם מן השמים", רמז לתורת הנסתר היורדת מן השמים, "ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתי אם לא", דקדק הקב"ה לומר "בתורתי", שהיא תורת הנסתר שהקב"ה עוסק בה בשמים, כמו שכתב רבינו חיים וויטאל (בהקדמתו שנדפסה ב"עץ חיים" דף א טור ג ד"ה ואמנם):

"ואמנם בעולם האצילות אשר שם הקב"ה יושב ועוסק בתורה, כנזכר במדרשי רבותינו ז"ל (ב"ר א-א) על בריאת העולם, שהיה הקב"ה מביט בתורה ובורא עולמות, ואין ספק כי שעשועות של הקב"ה בתורה והיותו בורא בה את עולמו, היתה בהיותו עוסק בתורה בבחינת הנשמה הפנימית שבה הנקרא רזי תורה, הנקרא מעשה מרכבה היא חכמת הקבלה".

והנני מצייין מה שמצאתי מרגניתא טבא ראייה ברורה, כי תורת הנסתר של הרשב"י היא בבחינת מן היורד מן השמים, ממה שמובא בזוהר הקדוש (פרשת ויחי ר"ז), שבכה רבי אבא על הסתלקותו של רבי שמעון בר יוחאי:

"סְלִיק רַבִּי אַבָּא יְדִי עַל רִישִׁי וּבִכָּה וְאָמַר, רַבִּי שְׁמַעוֹן רִיחֵי אֲדָמָה דְּתַחֲנִין מִנִּיהּ טָבָא כָּל יוֹמָא וְלִקְטִין לֵיהּ, כְּמָה דְּכָתִיב (במדבר יא-לב) הַמִּמְעִיט אֶסְף עֶשְׂרֵה חֲמֹרִים, וְהִשְׁתָּא רִיחֵי אֲדָמָה אֶסְתַּלְקוּ וְלֹא אֶשְׁתָּא בְּעֶלְמָא מִינֵיהּ, בְּרַ כְּמָה דְּכָתִיב (שמות טז-לג) קַח צִנְצָנָה אַחַת וְתֵן שָׁמָּה מִלֵּא הָעוֹמֵר מִן וְהִנֵּחַ אוֹתוֹ לִפְנֵי ה' לְמִשְׁמֶרֶת".

"העלה רבי אבא ידי על ראשו ובכה ואמר, רבי שמעון ריחיים שטחנו ממנו מן טוב כל יום ולוקטים אותו, כמו שכתוב הממעט אסף עשרה חמרים, ועכשיו הריחיים והמן הסתלקו, ולא נשאר בעולם ממנו, זולת מה שכתוב קח צנצנת אחת ותן שמה מלא העומר מן והנח אותו לפני ה' למשמרת".

הנה כי כן ירווח לנו להבין החידוש הגדול של ה"חתם סופר", כי השמחה ביום ל"ג בעומר היא

"ממחרת השבת" שהוא ממחרת יום ראשון של פסח, אם כן איך מתקשר לפי זה מה שכתוב "מיום הביאכם את עמר", שהוא ביום ל"ג בעומר כשהתחיל המן לרדת מן השמים.

על כן כעבדא קמיה מאריה נקדים לבאר הקשר הנפלא בין הביאור של ה"חתם סופר", שהשמחה בל"ג בעומר היא על ירידת המן ביום זה, ובין הביאור של ה"בני יששכר" (אייר מאמר ג אות ב) כי ל"ג בעומר הוא יומא דהילולא של התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, שצוה ביום פטירתו לרבי אבא תלמידו לכתוב את הזוהר הקדוש כדי להאיר את העולם בתורת הנסתר.

"לחם מן הארץ" תורת הנגלה "לחם מן השמים" תורת הנסתר

פתח דברינו יאיר במקרא שכתוב בירידת המן (שמות טז-ד): "ויאמר ה' אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתי אם לא". והנה אחר כך כתוב (שם כב): "ויהי ביום השישי לקטו לחם משנה שני העומר לאחד", ודרשו בזוהר הקדוש (פרשת ויחי רמז): "מאי לחם משנה, אלא תרי לחם, לחם מן השמים ולחם מן הארץ".

ונראה לפרש הענין בזה על פי המבואר במכילתא (פרשת בשלח סימן יז): "לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן". ופירשו בספרים הקדושים כי תכלית ירידת המן לחם מן השמים לישראל היתה לזכך את גופם אחרי ששקעו ישראל בגלות מצרים במ"ט שערי טומאה, כדי שיהיו מסוגלים להשיג את התורה שקיבלו בהר סיני.

מעתה נראה כי זהו הענין שלקטו ישראל "לחם משנה", ומפרש בזוהר הקדוש שהכוונה בזה על "לחם מן הארץ", שהוא רמז על תורת הנגלה התלויה בעמלו של אדם בארץ, כמו ששינו בגמרא (מגילה ו): "אם יאמר לך אדם יגעי ולא מצאתי אל תאמן, לא יגעי ומצאתי אל תאמן, יגעי ומצאתי תאמן". ואילו "לחם מן השמים" הוא רמז על תורת הנסתר, שהקב"ה משפיע מן השמים רק לאנשים

לקראת יום ל"ג בעומר הבא עלינו לטובה שחל בערב שבת קודש פרשת אמור, דבר בעתו מה טוב לקשר את השמחה בל"ג בעומר עם פרשת אמור, שמפורש בה המקור למצות ספירת העומר, כמו שכתוב (ויקרא כג-טו): "וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע שבתות תמימות תהיינה, עד ממחרת השבת השביעית תספרו חמישים יום, והקרבתם מנחה חדשה לה".

מגלה לנו ה"חתם סופר" זי"ע בדרשותיו (חלק ב דף רעט טור ב ד"ה וספרתם הב) כי בפסוק זה רמז גם השמחה של ל"ג בעומר, ובלשון קדשו: "וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר [חסר ו], עד כאן ל"ג אותיות, רמז על ל"ג בעומר שבו התחיל המן לירד". וכוונתו כי המן היה עומר לגולגולת, כמו שכתוב (שמות טז-טז): "זה הדבר אשר צוה ה' לקטו ממנו איש לפי אכלו עומר לגולגולת" וגו'. ועל כך רמז הכתוב "מיום הביאכם את עמר", רמז על ל"ג בעומר שאז התחיל עומר המן לרדת מן השמים.

והנה ראוי לדעת כי ה"חתם סופר" הולך בזה לשיטתו בתשובותיו (יו"ד סימן רל"ג ד"ה אמנם), שמחדש שם חידוש גדול בענין ל"ג בעומר שלא נזכר לפניו, כי אחרי שפתח לבאר ענין השמחה בל"ג בעומר בכמה דרכים באומרו: "ואי אתיחב רשותא לכמוני לדבר מה שהיה נראה לי", הוסיף לבאר בלשון קדשו: "ולפי דאיתא במדרש, שמיום שכלה החררה שהוציאו ממצרים [בט"ו באייר כמו שפירש רש"י (שמות טז-א)], הלכו ג' ימים בלא לחם ואחר כך ירד המן, אם כן היה הורדת המן ביום ל"ג בעומר, וראוי לעשות לזה זכר טוב".

וזוהו שהוסיף לרמז ענין זה בפרשתנו בפסוק: "וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר, עד כאן ל"ג אותיות, רמז על ל"ג בעומר שבו התחיל המן לירד". אמנם ה"חתם סופר" לא השלים לבאר לנו איך יתפרש לפי זה המשך הכתוב "וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר" וגו', הרי מפורש בכתוב שמתחילים לספור

בענין הגילוי של ה"חתם סופר" שהשמחה בל"ג בעומר
היא על ירידת המן שהחל לרדת בל"ג בעומר

ירידת המן "לחם מן השמים" בל"ג בעומר היא רמז
על גילוי תורת הנסתר בל"ג בעומר לדורות עולם

"לחם מן הארץ" הוא תורת הנגלה שניתנה בארץ
"לחם מן השמים" הוא תורת הנסתר שיורדת מן השמים

ביאור דברי החתם סופר ל"ג בעמ"ר בגימטריא מש"ה,
כי רשב"י הוא ניצוץ משה שגילה תורת הנסתר

וכן הביא ב"סמיכת חכמים" למקובל האלקי
רבי נפתלי כ"ץ זי"ע (הוצאת אהבת שלום הקדמה דף
קמ.) בשם המקובלים: "הובא במקובלים שמשה
בשעת עלייתו זכה לנשמת רבי שמעון בן יוחאי,
והרמז הוא שבית שב"י ששבה והשיג נשמת שב"י
נוטריקון ש'מעון ב'ן יוחאי".

ונראה לבאר לפי זה הטעם שלקח משה
רבינו עמו את נשמת רשב"י כדי לקבל את התורה
לישראל, על פי מה שכתב בעל התניא בסידור שלו
(שער ל"ג בעומר דף דש סוף טור ב), הטעם שזכה רשב"י
למסור לישראל את תורת הנסתר, כי הוא היה
הניצוץ של משה רבינו שנתן תורת הנגלה לישראל,
ובלשון קדשו: "ידוע ששורש נשמת רשב"י היה
מניצוץ נשמת משה ע"ה, ולכך היה התגלות סודות
התורה ופנימיותה על ידו דוקא, ולא על ידי תנא
אחר כמבואר בזוהר, כמו שהיה התגלות התורה
הנגלית על ידי משה רבינו ע"ה".

והנה מה שכתב כי רשב"י היה הניצוץ של
משה רבינו, כוונתו על דברי רבינו האריז"ל
ב"ליקוטי ש"ס" (שבת לג): "דע כי הרשב"י עליו
השלום היה ניצוץ ממשה רבינו ע"ה, וכמו שמשה
ברח מפני חרב פרעה והשיג שלימותו שם במדבר,
כך הרשב"י ברח מפני הקיסר, והשיג שלימותו שם
במערה המדברה בלוד".

מעתה ירווח לנו להבין רמז הפסוק הנדרש על
עליית משה רבינו למרום לקבל את התורה: "עלית
למרום שבית שבי", שב"י ראשי תיבות ש'מעון ב'ן
יוחאי, כי כשעלה משה למרום לקבל את התורה
לקח עמו את נשמת רשב"י, כדי ששניהם יחד
יקבלו את התורה לישראל, משה שניתנה לו
רשות ימסור להם נגלות התורה, ורשב"י שניתנה
לו רשות ימסור להם בעתו ובזמנו תורת הנסתר,
ונתקיים אצלם (קהלת ט-ד): "טובים השנים מן האחד
אשר יש להם שכר טוב בעמלם".

ימים שהם הכנה לתורת הנגלה, וספירה שניה היא
"מיום הביאכם את עמר", מיום שירד עומר המן
"לחם מן השמים" שהוא רמז על תורת הנסתר
ביום ל"ג בעומר, שהם י"ז ימים הנשארים כמספר
טו"ב שהם הכנה לקבלת תורת הנסתר.

ולכן יש בתיבות "וספרתם לכם ממחרת השבת
מיום הביאכם את עמר", ל"ג אותיות כנגד ל"ג
בעומר שבו התחיל המן לרדת, ושתי ההכנות של
ימי הספירה יחד, ל"ב ימים לתורת הנגלה, ועוד י"ז
ימים כמספר טו"ב לתורת הנסתר, "שבע שבתות
תמימות תהיינה, עד ממחרת השבת השביעית
תספרו חמישים יום, והקרבתם מנחה חדשה לה'",
בחג השבועות זמן מתן תורתנו.

כשעלה משה למרום לקבל את התורה
לקח עמו את נשמת רשב"י שהיה הניצוץ שלו

הנה מה טוב ומה נעים להרחיב בקשר
הנפלא בין שתי ההכנות לקראת קבלת התורה
בחג השבועות תורת הנגלה ותורת הנסתר, על
פי מה שהביא הגה"ק החיד"א זצ"ל בספרו "שם
הגדולים" (מערכת גדולים ערך רבינו האריז"ל ז"ל סימן שלב)
חידוש גדול בשם האריז"ל כפי ששמע מפי חכם
אחד: "ושמעתי מפי תלמיד חכם מארץ המערב
הפנימי חכם רבי מסעוד, שמצא שהגיד האריז"ל על
פסוק (תהלים סח-ט) עלית למרום שבית שבי, שב"י
ראשי תיבות ש'מעון ב'ן יוחאי".

והנה פסוק זה "עלית למרום שבית שבי",
דרשו בגמרא (שבת פט.) כשעלה משה רבינו למרום
לקבל את התורה, והמלאכים התנגדו שלא ימסור
הקב"ה את התורה לבני אדם קרוצי חומר כי אם
להם, ונצחם משה בטענותיו, ועל כך נאמר "עלית
למרום שבית שבי". נמצא לפי זה כי מה שרמז
רבינו האריז"ל בפסוק זה שב"י נוטריקון ש'מעון
ב'ן יוחאי, נתכוון לקשר בין עליית משה למרום
לקבל את התורה ובין נשמת רשב"י.

על ירידת המן שירד לראשונה ביום זה, אשר כפי
המבואר הוא בבחינת "לחם מן השמים" הרומז על
תורת הנסתר שנגלתה בעולם ביום ל"ג בעומר,
באופן ששני הביאורים על השמחה בל"ג בעומר,
ביאורו של ה"חתם סופר" על ירידת המן, וביאורו
של ה"בני יששכר" על התגלות תורת הנסתר של
רשב"י בעולם, עולים בקנה אחד כפתור ופרח.

ל"ב ימי הספירה הכנה לתורת הנגלה
טו"ב ימים אחרונים הכנה לתורת הנסתר

נקדים עוד מה שמבואר בספרים הקדושים
כי ימי הספירה הם הכנה לקראת קבלת התורה
בחג השבועות, כמו שכתב ה"חתם סופר" עצמו
בדרשותיו (דף רפב טור א): "אמרתי ימי הספירה שהם
הכנה לקבלת התורה". ומקור הדבר בזוהר הקדוש
(פרשת אמור צז.) כי שבעה שבועות של ספירת
העומר הם בבחינת שבעה ימי טהרה, שכנסת
ישראל מטהרת עצמה לקראת קבלת התורה
בחג השבועות, שהקב"ה קידש בו את ישראל עם
התורה, כמו שכתוב (שמות יט-יז): "ויוצא משה את
העם לקראת האלקים מן המחנה ויתיצבו בתחתית
ההר". ופירש רש"י: "מגיד שהשכינה יצאה
לקראתם כחתן היוצא לקראת כלה".

וזהו שמפרש המגיד מקאז'ניץ זי"ע ב"עבודת
ישראל" (יום שני של פסח): "וספרתם לכם ממחרת
השבת וכו', וספרתם מלשון ספיר ויהלום, שאתם
צריכים להאיר לכם עצמיכם בתשובה מכל עוונות,
ממחרת השבת, רצונו לומר מרוב הקדושה שבא
לכם מיום א' דפסח, שבלי פסח ממשיך קדושה
משלשה מצות ומארבעה כוסות כנ"ל על שבעה
שבועות של עומר".

מה נפלאים הם דברות קדשו של ה"בני
יששכר" (חודש אייר מאמר ג אות א), כי מ"ט ימי הספירה
הם כמספר ל"ב טו"ב, שהם הכנה לקראת קבלת
תורת הנגלה ותורת הנסתר בחג השבועות, כי
ל"ב ימים ראשונים של ספירת העומר הם הכנה
לתורת הנגלה [יש לומר הרמז בזה כי התורה
מתחילה באות ב' של ב'ראשית, ומסתיימת באות
ל' של ישראל שהן אותיות ל"ב], ואילו י"ז ימים
האחרונים שהם כמספר טו"ב, מיום ל"ג בעומר
יומא דהילולא של רשב"י עד חג השבועות, הם
הכנה לקבלת תורת הנסתר שהיא בבחינת אור
הגנוז שנקרא טו"ב, כמו שכתוב (בראשית א-ד): "ורא
אלקים את האור כי טוב".

מעתה יאירו עינינו להבין הפירוש של ה"חתם
סופר" במקרא שכתוב בפרשתנו על מצות ספירת
העומר: "וספרתם לכם", ב' ספירות שהן הכנה
לקבלת התורה בחג השבועות, ספירה אחת היא
"ממחרת השבת", ממחרת יום ראשון של פסח ל"ב

לקשר בין נצחוננו של משה על המלאכים לקבל את התורה ובין נשמת רשב"י, וצריך ביאור להבין הקשר ביניהם.

המלאכים באו בטענה לקבל את התורה מדינא דבר מצרא

ונראה לבאר בדרך דרוש דברי רבינו האריז"ל כי בפסוק: "עלית למרום שבית שבי" רמוז רשב"י, שכן שבי" נוטריקון ש'מעון ב'ן יוחאי, על פי מה שהביא ה"בני יששכר" (סיון מאמר ג אות יט) בשם הגה"ק החיד"א בספר "כסא דוד" (דרוש ד), לבאר טענת המלאכים בשעת מתן תורה באומרים להקב"ה (שבת פח:): "תנה הודך על השמים", על פי מה שנפסק להלכה בשלחן ערוך (חור"מ סימן קעה) שהמוכר שדה צריך למכור תחילה ל"בר מצרא", כלומר למי שיש לו שדה סמוך לשדהו של המוכר.

והטעם לכך הוא משום שמקרא מלא דיבר הכתוב (דברים ו-יח): "ועשית הישר והטוב בעיני ה'", למדנו מכאן שחפץ הקב"ה שינהג האדם לפנים משורת הדין, לכן אף על פי שמצד הדין היה המוכר רשאי למכור את השדה לכל מי שלבו חפץ, אולם מצד עשיית הישר והטוב לפנים משורת הדין תיקנו חכמינו ז"ל, שהוא צריך למכור תחילה את השדה לבר מצרא, כי יש טיבותא וניחותא לבני אדם ששדותיהם יהיו סמוכות זו לזו. הנה כי כן מטעם זה באו המלאכים שנמצאים בשמים ממעל בטענה, כי מאחר שהתורה היתה בשמים לפני שניתנה למטה בארץ, צריך לתת להם את התורה מדינא דבר מצרא.

על פי האמור מבאר החיד"א מה שהשיב משה רבינו למלאכים (שבת שס), כי לא שייך לתת להם את התורה, שיש בה מצוות שאין המלאכים יכולים לקיימן בפועל, ויש לתמוה שהרי ידוע מה שכתבו הקדמונים, שהמלאכים לא רצו לקבל את התורה כפי שניתנה לבני אדם בדרך הפשט, אלא ביקשו לקבל את התורה בדרך הסוד כפי שהיתה בשמים, טרם שירדה להתלבש בכל עניני העולם הזה, אם כן מה השיב להם משה רבינו שאין להם אב ואם ושאר ענינים חומריים הכתובים בתורה, הלא המלאכים ביקשו לקבל רק את תורת הנסתר, ולא את תורת הנגלה בדרך הפשט.

ותירץ החיד"א על פי מה שנפסק להלכה (חור"מ סי' קעה סי"ג), כי אם המוכר רוצה למכור שדה שלימה, והבר מצרא אינו רוצה לקנות רק חצי השדה אין לו שום טענה, כי יש בזה הפסד למוכר שיצטרך לחפש לקוח חדש לחצי השני. מעתה מבואר היטב מה שהשיב משה למלאכים, שאינם יכולים לקיים מצוות התורה בדרך הפשט, כי מאחר שיש בתורה שני חלקים נגלה ונסתר, והמלאכים ביקשו

המלאכים באו בטענה של "דינא דבר מצרא", שראוי לתת להם את התורה כי הם נמצאים בשמים

ביטול טענת בר מצרא כי המלאכים רצו לקבל רק תורת הנסתר אבל משה רבינו עם רשב"י קיבלו לישראל תורת הנגלה והנסתר

זוהר הקדוש: העוסק בתורת הנגלה הוא בבחינת עבד והעוסק בתורת הנסתר הוא בבחינת בן שאין אצלו דינא דבר מצרא

אריז"ל: "דע כי הרשב"י ע"ה היה ניצוץ ממושה רבינו ע"ה" וכמו שמושה ברח מחרב פרעה כך ברח רשב"י מקיסר של רומי

"אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה"

והנה כאשר נתבונן נראה כי פסוק זה "עלית למרום שבית שבי", נדרש בדברי חכמינו ז"ל על משה רבינו שעלה למרום לקבל את התורה, וניצח את המלאכים שבאו בטענה שראוי לתת להם את התורה ולא לישראל כמו ששינו בגמרא (שבת פח:):

"בשעה שעלה משה למרום, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, רבונו של עולם מה לילוד אשה בינינו, אמר להן לקבל תורה בא. אמרו לפניו חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם, (תהלים ח-ה) מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, ה' אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ, אשר תנה הודך על השמים. אמר לו הקב"ה למשה החזיר להן תשובה, אמר לפניו רבונו של עולם מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם, אמר לו אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה...

אמר לפניו, רבונו של עולם תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה (שמות כ-ב), אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, אמר להן למצרים ירדתם, לפרעה השתעבדתם, תורה למה תהא לכם... שוב מה כתיב בה (שם יג), לא תרצח, לא תנאף, לא תגנוב, קנאה יש ביניכם, יצר הרע יש ביניכם. מיד הודו לו להקב"ה, שנאמר (תהלים ח-י) ה' אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ, ואילו תנה הודך על השמים לא כתיב. מיד כל אחד ואחד נעשה לו אוהב ומסר לו דבר, שנאמר (תהלים סח-יט) עלית למרום שבית שבי לקחת מתנות באדם."

הרי מבואר כי פסוק זה "עלית למרום שבית שבי", נדרש על עליית משה למרום לקבל את התורה לישראל, אחרי שניצח את המלאכים כשהוכיח להם שאינם ראויים לקבל את התורה. נמצא לפי זה כי מה שרמז רבינו האריז"ל בפסוק זה שבי" נוטריקון ש'מעון ב'ן יוחאי, נתכוון

בתיבת בראשית רמזים משה רבינו וגם התנא האלקי רשב"י הניצוץ שלו

יומתק לבאר בזה הטעם שפתח הקב"ה נותן התורה את התורה בתיבת "בראשית" בפסוק (בראשית א-א): "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", על פי מה שפירש רש"י: "בראשית, בשביל התורה שנקראת ראשית דרכו". והנה ראה זה פלא כי בתיבת "בראשית" רמזים משה רבינו ורשב"י גם יחד, משה רבינו כמבואר במדרש (ב"ר א-ד): "בראשית, בזכות משה שנאמר (דברים לג-כא) וירא ראשית לו", הרי לנו רמז על משה רבינו שזכה להיות השליח למסור לישראל תורת הנגלה.

אמנם גם רשב"י שזכה לגלות לישראל תורת הנסתר רמוז בתיבת "בראשית", כמו שכתב החיד"א בהגהות "נצוצי אורות" על זוהר הקדוש (פרשת אחרי סא: אות א): "נראה לי לרמז במלת בראשית", שהוא נוטריקון א'ור ת'ורת ר'בי ש'מעון ב'ן יוחאי. וכן כתב ב"אגרא דכלה" (צירופי בראשית אות נה): "בראשית יצורף א"ת רשב"י, ראשי תיבות א'ור ת'ורת ר'בי ש'מעון ב'ן יוחאי". ולפי האמור רמז הקב"ה בכוונה תחילה בתיבה הראשונה שבתורה "בראשית" שני מקבלי התורה, משה רבינו שמסר לישראל את תורת הנגלה ורשב"י שמסר להם את תורת הנסתר, וזהו הרמז בתיבת בראשית אותיות ב' ראשית, ב' נותני התורה שנקראת ראשית.

נפלא לצרף מה שכתב מרן ה"חתם סופר" זי"ע ב"תורת משה" השלם (סוף ספר דברים) בדרשה ביום ל"ב בעומר לפני בני חבריא קדישא (דף קצב): "ל"ג בעמ"ר בגימטריא מש"ה שהוא עמוד התורה". לפי האריז"ל יש לבאר הרמז בזה, כי מה שזכה רשב"י להשאיר לעולם תורת הנסתר בל"ג בעומר הוא בזכות היותו ניצוץ משה.

יומתק לומר בזה פרפרת נאה, דהנה מבואר בזוהר הקדוש (אדרא זוטא פרשת האזינו רפז:) כי ביום פטירת רשב"י מן העולם נתן רשות לתלמידו רבי אבא לכתוב הסודות בזוהר הקדוש כדי שלא ישתכחו מישראל. והנה מבואר בגמרא (ברכות ז:): **"מנא לן דשמא גרים, אמר רבי אלעזר, דאמר קרא (תהלים מז-ט) לכו חזו מפעלות ה' אשר שם שְׁמוֹת בארץ, אל תקרי שְׁמוֹת אלא שְׁמוֹת"**. וכן מצינו בגמרא (יומא פג:): **"רבי מאיר הוה דייק בשמא"**.

ויש לומר כי מטעם זה סיבב הקב"ה לכתוב את תורת הנסתר לדורות עולם על ידי התנא הקדוש ששמו רבי **"אבא"**, לרמז כי העוסק בתורת הנסתר הוא בבחינת בן, ולכן הוא זוכה מדה כנגד מדה שהקב"ה מתנהג עמו בבחינת **"אבא"** לבניו, והתנא האלקי רשב"י שהשיג דבר זה נתן רשות דוקא לרבי אבא, שיכתוב את הזוהר הקדוש תורת הנסתר לדורות עולם.

מעתה יומתק להבין מה שנתלבש משה עם נשמת רשב"י כשעלה למרום לקבל את התורה, כי כבר נתבאר שהמלאכים באו בטענה: **"תנה הודך על השמים"** מדינא דבר מצרא, לכן נתחכם משה רבינו להתלבש בנשמת רשב"י, אשר לו ניתנה רשות מן השמים לגלות לישראל תורת הנסתר, ומצד תורת הנסתר הרי נקראים בנים למקום, ושוב אין למלאכים טענת בר מצרא שהרי בן אצל אביו קודם לכל.

הנה כי כן יאירו עינינו להבין אשר רמזו רמז לנו רבינו האריז"ל, בפסוק הנאמר על עליית משה למרום לקבל את התורה: **"עלית למרום שבית שבי" - שב"י נוסריקון ש'מעון ב'ן יוחאי"**, כי כשעלה משה למרום שבה את התורה מהמלאכים שבאו בטענת בר מצרא, ומפרש איך שבה את התורה מהם, בזכות **שב"י - ש'מעון ב'ן יוחאי**, שנתעבר משה בנשמת רשב"י בעל תורת הסוד, כי ממנו מוכח שיש לישראל דין בנים למקום, המחפשים בגנוי דמלכא ואצל בן ליכא טענת בר מצרא.

"תורתו מוגן לנו, היא מאירת עינינו, הוא ימליץ טוב בעדנו, אדוננו בר יוחאי"

לעומת ישראל שהסכימו לקבל תורת הנגלה וגם תורת הנסתר, אך מאן יימר שישראל מסוגלים לבוא בסוד ה' להשיג חלק הנסתר.

לכן נתחכם משה רבינו להתלבש עם נשמת רבי שמעון בר יוחאי בעל תורת הסוד, שעתיד למסור לישראל חלק הנסתר שבתורה. וזהו שאומר הכתוב בלשון נוכח למשה רבינו: **"עלית למרום"**, כשעלית למרום לקבל את התורה, **"שבית" את התורה מהמלאכים שבאו בטענה שראוי לתת להם את התורה מדינא דבר מצרא, בזכות "שב"י - ש'מעון ב'ן יוחאי"**, שנתלבש בנשמת רשב"י בעל הסוד שיגלה לישראל גם חלק הסוד, נמצא כי ישראל קיבלו את שני חלקי התורה, והמלאכים לא יכלו לקבל רק חלק אחד.

טענת המלאכים מדינא דבר מצרא אינה שייכת אצל ישראל שהם בנים למקום

והנני להעלות על שלחן מלכים עוד ביאור על הרמז של רבינו האריז"ל בפסוק **"עלית למרום שבית שבי" - שב"י נוסריקון ש'מעון ב'ן יוחאי"**, שנתלבש משה רבינו עם נשמת רשב"י כדי לנצח את המלאכים שביקשו לקבל את התורה. על פי מה שכתב הגה"ק החיד"א ב"כסא דוד" (דרוש ד) לדחות טענת המלאכים, שבאו בטענה שצריך למסור להם את התורה מדינא דבר מצרא, לפי מה שכתב בשיטה מקובצת (ב"מ קח.), שהמוכר שדהו לבנו אין לבר מצרא שום טענה מצד הפסוק **"ועשית הישר והטוב"**, כי אדרבה זהו הישר והטוב שתישאר השדה בנחלת בנו, מעתה כיון שישראל נקראים בנים למקום, כמו שכתוב (דברים יד-א): **"בנים אתם לה' אלקיכם"**, שוב אין למלאכים טענה דבר מצרא.

והנה מבואר בזוהר הקדוש (פרשת בהר קיא:): שכל ישראל יש להם שתי בחינות לגבי הקב"ה, כי מצינו שנקראים עבדים למקום ככתוב (ויקרא כה-נה): **"כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים"**, ומצינו שנקראים בנים למקום כמו שכתוב: **"בנים אתם לה' אלקיכם"**. ומבאר הזוהר כי בזמן שישראל עוסקים בתורה בדרך נגלה כדי לקיים כל המצוות הרי הם בבחינת **"עבדים"**, אבל כשעוסקים בגנוי נסתרות שבתורה, כבן המחפש בגנוי אביו להבין כל מצוה בדרך פרט, הרי הם בנים למקום.

לקבל רק את חלק הנסתר שבתורה, ואילו ישראל הסכימו לקבל את שני החלקים ביחד נגלה ונסתר, הרי בטלה טענת המלאכים שצריך לתת להם את התורה מדינא דבר מצרא, שהרי הם רוצים רק מחצית מהתורה שהוא חלק הנסתר שבה, ובאופן זה ליכא טענת בר מצרא.

ביטול טענת המלאכים כי לא שייך בהם חלק הנגלה

בדרכו הסלולה נלך לבאר לפי זה הטעם שלקח עמו משה רבינו את נשמת רשב"י כשעלה למרום לקבל את התורה, כי לכאורה יש מקום לבעל דין לטעון, מאחר שכלל ישראל עוסקים בעיקר בנגלות התורה ולא בנסתר, כי מי בא בסוד ה' להבין כראוי על בוריו חלק הסוד שבתורה, נמצא שגם ישראל לא קיבלו רק חלק אחד שבתורה שהוא חלק הנגלה, ולפי זה הדרא טענת המלאכים לדוכתא, כי הן אמת שהם רצו לקבל רק את תורת הנסתר, אבל הרי גם ישראל לא קיבלו רק את חלק הנגלה, ואם כן למה ניתנה תורה לישראל ולא למלאכים שיש להם טענת בר מצרא.

אמנם התירוץ על כך הוא, כי הקב"ה שלח מן שמיא עיר וקדיש התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, אשר זכה להשיג חלק הסוד שבתורה על בוריו, וניתנה לו רשות מן השמים לגלות וללמד לישראל תורת הנסתר, כמו שהעיד רשב"י על עצמו בזוהר הקדוש (פרשת שמות ט:): **"השתא אית לי לגלאה, מה דלא אתיהיב רשו לבר נש אחרא לגלאה"**. וכן מצינו בתיקוני זוהר (הקדמה יז): שאמר אליהו לרשב"י: **"קום רבי שמעון ויתחדשון מילין על ירך, מה דלא אתיהיב רשו לגלאה לשום בר נש עד כען"**. נמצא כי בזכות משה רבינו קיבלו ישראל חלק הנגלה שבתורה, ואילו בזכות רשב"י זכו לקבל גם חלק הנסתר שבתורה.

מעתה יתבאר דברי רבינו האריז"ל, כי בפסוק **"עלית למרום שבית שבי" רמוז רשב"י במלת שב"י נוסריקון ש'מעון ב'ן יוחאי"**, כי כשעלה משה למרום לקבל את התורה לישראל, באו המלאכים בטענה שראוי לתת להם את התורה מדינא דבר מצרא, אבל משה רבינו ביטל טענתם כי המלאכים אינם מסוגלים לקבל רק את חלק הנסתר שבתורה,

תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו - לעילוי נשמת אמם האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני ע"ה

להורדת המאמרים shvilei.com
לקבלת המאמרים באימייל: mamarim@shvileipinchas.com